
Sesijas dokuments

B8-0497/2017

6.9.2017

REZOLŪCIJAS PRIEKŠLIKUMS

iesniegts saskaņā ar Reglamenta 105. panta 3. punktu

par Komisijas 2017. gada 2. jūnija deleģēto regulu, ar ko attiecībā uz īpašām sastāva un informācijas prasībām, kuras piemēro svara kontrolei paredzētiem pilnīgiem uztura aizstājējiem, papildina Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 609/2013 (C(2017)03664 – 2017/2717(DEA))

Julie Girling
ECR grupas vārdā

Eiropas Parlamenta rezolūcija par Komisijas deleģēto regulu, ar ko attiecībā uz īpašām sastāva un informācijas prasībām, kuras piemēro svara kontrolei paredzētiem pilnīgiem uztura aizstājējiem, papildina Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES)

Nr. 609/2013

(C(2017)03664 – 2017/2717(DEA))

Eiropas Parlaments,

- ņemot vērā Komisijas 2017. gada 2. jūnija deleģēto regulu, ar ko attiecībā uz īpašām sastāva un informācijas prasībām, kuras piemēro svara kontrolei paredzētiem pilnīgiem uztura aizstājējiem, papildina Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 609/2013 (C(2017)03664),
  - ņemot vērā Līguma par Eiropas Savienības darbību 290. pantu,
  - ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2013. gada 12. jūnija Regulu (ES) Nr. 609/2013 par zīdaiņiem un maziem bērniem paredzētu pārtiku, īpašiem medicīniskiem nolūkiem paredzētu pārtiku un par pilnīgiem uztura aizstājējiem svara kontrolei, un ar ko atceļ Padomes Direktīvu 92/52/EEK, Komisijas Direktīvas 96/8/EK, 1999/21/EK, 2006/125/EK un 2006/141/EK, Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2009/39/EK un Komisijas Regulas (EK) Nr. 41/2009 un (EK) Nr. 953/2009, un jo īpaši tās 11. panta 1. punkta a), c) un d) apakšpunktu un 18. panta 5. punktu¹,
  - ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2011. gada 25. oktobra Regulu (ES) Nr. 1169/2011 par pārtikas produktu informācijas sniegšanu patērētājiem un par grozījumiem Eiropas Parlamenta un Padomes Regulās (EK) Nr. 1924/2006 un (EK) Nr. 1925/2006, un par Komisijas Direktīvas 87/250/EEK, Padomes Direktīvas 90/496/EEK, Komisijas Direktīvas 1999/10/EK, Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2000/13/EK, Komisijas Direktīvu 2002/67/EK un 2008/5/EK un Komisijas Regulas (EK) Nr. 608/2004 atcelšanu²,
  - ņemot vērā Eiropas Pārtikas nekaitīguma iestādes zinātnisko atzinumu par svara kontrolei paredzētu pilnīgu uztura aizstājēju pamatsastāvu³,
  - ņemot vērā Vides, sabiedrības veselības un pārtikas nekaitīguma komitejas rezolūcijas priekšlikumu,
  - ņemot vērā Reglamenta 105. panta 3. punktu,
- A. tā kā vairāk nekā pusei (52 %) pieaugušo iedzīvotāju Eiropas Savienībā ir liekais svars vai aptaukošanās⁴; tā kā atkarībā no valsts to cilvēku īpatsvars, kuriem ir liekais svars

¹ OV L 181, 29.6.2013., 35. lpp.

² OV L 304, 22.11.2011., 18. lpp.

³ EFSA NDA speciālistu grupa (EFSA Diētisko produktu, uztura un alergiju speciālistu grupa), 2015. *EFSA Journal* 2015; 13(1):3957.

⁴ ESAO "Pārskats par veselību Eiropā 2012. gadā" <http://www.oecd-ilibrary.org/sites/9789264183896-en/02/07/index.html?itemId=/content/chapter/9789264183896-26-en>

un aptaukošanās, attiecīgi svārstās starp 30 un 70 % un 10 un 30 %, īpatsvaram palielinoties līdz ar vecumu; tā kā aptaukošanās izplatība pēdējo 20 gadu laikā ir divkāršojusies daudzās dalībvalstīs¹;

- B. tā kā aptaukošanās ir viena no lielākajām problēmām sabiedrības veselības jomā; tā kā tās izplatība apdraud dzīves kvalitāti un nacionālo un reģionālo veselības un sociālās aprūpes budžetu stabilitāti; tā kā pieaugušo aptaukošanās izraisa aptuveni 7 % no valsts veselības aprūpes izdevumiem Eiropas Savienībā²; tā kā rodas arī plašākas ekonomiskās izmaksas, piemēram, produktivitātes zaudējumi saistībā ar slimību un priekšlaicīgu nāvi;
- C. tā kā saistībā ar aptaukošanās izplatību un ietekmi ir nepieciešama virkne preventīvu un ārstniecisku risinājumu;
- D. tā kā pilnīgi uztura aizstājēji svara kontrolei (*TDR*) ir viens no instrumentiem, kas pieejami patērētājiem; tā kā atšķirībā no dažādām “brīnumdiētām” *TDR* garantē būtisku svara zudumu bez nepieciešamo barības vielu trūkuma;
- E. tā kā tauku uzkrāšanās ir arī process, kas ir pamatā 2. tipa diabētam, kura galvenais cēlonis ir svara pieaugums/aptaukošanās³;
- F. tā kā ir zināms, ka svara samazināšana ir svarīgākais elements ikvienā diabēta profilakses un ārstēšanas programmā; tā kā, ņemot vērā, ka zaudētajam svara apjomam un saglabātajam zaudētā svara apjomam ir tieša ietekme uz diabēta attīstības samazināšanu grupā ar prediabētu, no tā izriet, ka metode, kas var panākt 10 % svara zudumu un svara zuduma saglabāšanu ar augstu atbilstības pakāpi un zemu nevēlamu notikumu līmeni (piemēram, *TDR*), būtu jāuzskata par izvēles iespēju diabēta profilakses programmās⁴;
- G. tā kā Apvienotajā Karalistē notiekošie pētījumi⁵, tostarp Komisijas finansētie⁶, jau ir

¹ *EPRS* informatīvs paziņojums, 2015.,

http://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/ATAG/2015/557003/EPRS_ATAG%282015%29557003_EN.pdf

² ES Rīcības plāns par bērnu aptaukošanās samazināšanu (2014–2020),

http://ec.europa.eu/health/sites/health/files/nutrition_physical_activity/docs/childhoodobesity_actionplan_2014_2020_en.pdf

³ Colditz GA et al. *Ann Int Med*, 1995.

⁴ Christensen, P., Fogelholm, M., Westertorp-Plantenga, M., Macdonald, I., Martinez, A., Handjiev, S., Raben, A. (2016). Metabolisma rezultāti pēc 8 nedēļu ilgās mazkaloriju diētas prediabēta personām ar lieko svaru — dzimumu loma *PREVIEW* pētījumā. “Aptaukošanās fakti”, 9. sējums (48. lpp.). Šis pētījums parādīja, ka mazkaloriju diētas (*LCD*) intervences prediabēta personām izraisīja svara zudumu un pazemināja asinsspiedienu un HbA1c un badošanās seruma insulīna (*FSI*) līmeni. Tas sniedza arī norādi, ka vīriešiem tika konstatēti lielāki samazinājumi nekā sievietēm.

⁵ *DIRECT (Diabetes REmission Clinical Trial)* pētījums: 2. tipa diabēta remisija, izmantojot neķirurģisku svara kontrolēšanu ar zemas enerģijas šķidrums diētu un ilgtermiņa saglabāšanu parastajā *NHS* aprūpē. Šajā *Diabetes UK* finansētajā pētījumā pašlaik pārbauda, vai intensīvas programmas svara zaudēšanai un svara zuduma uzturēšanai nāktu par labu cilvēkiem ar 2. tipa diabētu, un tas turpināsies līdz 2018. gada oktobrim. Pētījums pamatojas uz Nūkāsas Universitātē veiktajiem pētniecības izmēģinājumiem, kur tika pārbaudīta *LCD* ietekme uz 11 cilvēkiem ar 2. tipa diabētu. Pēc 8 nedēļām tika konstatēts, ka šiem cilvēkiem ir samazinājies tauku daudzums aknās un aizkuņģa dziedzerī, kas uzlaboja insulīna izstrādi un izraisīja viņu 2. tipa diabēta remisiju. Pēc 3 mēnešiem lielākā daļa dalībnieku saglabāja normālu asins glikozes kontroli, parādot *LCD* efektivitāti 2. tipa diabēta tendences izmaiņāšanā un glikozes līmeņu kontrolē ilgtermiņā.

⁶ *PREVIEW*: diabēta profilakse, izmantojot dzīvesveida izmaiņas un iedzīvotāju pētījumus Eiropā un visā

parādījuši *TDR* efektivitāti 2. tipa diabēta mazināšanā;

- H. tā kā *TDR* pieejamība, pievilcība un cena ir svarīgi apsvērumi, izstrādājot vispārēju stratēģiju, lai cīnītos pret aptaukošanos un 2. tipa diabētu;
- I. tā kā *CODEX* standarts attiecībā uz *TDR*¹ ir ticis droši un plaši piemērots Savienībā vairāk nekā 30 gadus un pašreizējie Savienības noteikumi ir saskaņoti ar šo starptautisko standartu; tā kā pašreizējā redakcijā deleģētā regula ir pretrunā gan sastāva kritērijiem, gan marķējuma prasībām šajā starptautiskajā standartā; tā kā tas var radīt arī tirdzniecības šķēršļus, izraisot smagu negatīvu ietekmi Savienības nozares konkurētspējai;
- J. tā kā Komisijai ir riska pārvaldītājas loma un tāpēc tai ir jāņem vērā gan Eiropas Pārtikas nekaitīguma iestādes (*EFSA*) ieteikumi, gan šo ieteikumu īstenošanas praktiskās sekas; tā kā Komisija nav ņēmusi vērā tehnoloģiju jautājumus, kas saistīti ar ierosinātajiem sastāva kritērijiem — ierosinātā uzturvielu kombinēšana padarītu produktus dārgākus un apgrūtinātu ražošanu, samazinātu šo produktu glabāšanas laiku un padarītu tos negaršīgus patērētājiem, tostarp radot nepatīkamu garšu;
- K. tā kā ieteikumi ir balstīti uz teorētiskiem aprēķiniem un ekstrapolācijām attiecībā uz sabiedrību kopumā; tā kā šos skaitļus, jo īpaši veselu cilvēku diētas references vērtības (*DRV*), nevajadzētu ekstrapolēt uz cilvēkiem ar lieko svaru un aptaukošanos, jo uztura vajadzības cilvēkiem ar lieko svaru un aptaukošanos un veseliem cilvēkiem ir atšķirīgas, jo īpaši attiecībā uz proteīnu apriti un vajadzībām; tā kā *EFSA* atzina šos ierobežojumus savā novērtējumā²;
- L. tā kā neaizstājamās taukskābes (*EFA*) ir vajadzīgas, lai palīdzētu samazināt asinsspiedienu un lipīdu saturu; tā kā *EFSA* atzīst, ka taukskābju rezervju samazināšanās taukaudos cilvēkiem ar lieko svaru un aptaukošanos ir teorētiska, jo pamatojas uz aprēķiniem, kas veikti attiecībā uz veseliem cilvēkiem³; tā kā *EFSA* arī atzīst, ka “*EFA* pievienošana svara kontrolei paredzētiem pilnīgiem uztura aizstājējiem var nebūt nepieciešama, ņemot vērā to atbrīvošanos no audu glabātuvēm svara zaudēšanas laikā”⁴; tā kā tas Komisijai būtu jāpatur prātā, apsverot to, ka *EFA* līmeņa palielināšanās radītu sasmakuma problēmas, tostarp samazinātu glabāšanas laiku, un nelabvēlīgi ietekmētu produktu organoleptiskās īpašības, tostarp radītu nepatīkamu garšu;
- M. tā kā *EFSA* ieteiktais un pēc tam Komisijas ierosinātais *TDR* minimālais proteīnu saturs (75 g/*TDR*) ir balstīts uz teorētiskiem aprēķiniem un nevar tikt pamatots ar drošuma

---

pasaulē. Šī Eiropas Komisijas finansētā projekta mērķis ir noteikt dzīvesveida izmaiņas, kas ir visefektīvākās 2. tipa diabēta profilaksei prediabēta personām, kam ir liekais svars vai aptaukošanās. Šī projekta provizorisks konstatējums liecina, ka pilnīgu uztura aizstājēju (*TDR*) rezultātā svara zudums ir aptuveni 10 kg astoņu nedēļu laikā un samazinās asinsspiedienu un holesterīna līmeni. Tas savukārt izraisīja insulīna rezistences samazināšanos, tādējādi apvēršot 2. tipa diabēta attīstības tendenci.

¹ Standarti attiecībā uz maisījumu pārtiku lietošanai diētās ar ļoti zemu enerģētisko vērtību svara samazināšanai (*CODEX STAN 203-1995*).

² *EFSA* NDA speciālistu grupa (*EFSA* Diētisko produktu, uztura un alerģiju speciālistu grupa), 2015. Zinātniskais atzinums par svara kontrolei paredzētu pilnīgu uztura aizstājēju pamatsastāvu. *EFSA Journal* 2015; 13(1):3957, 52. lpp. doi:10.2903/j.efsa.2015.3957. Pieejams tiešsaistē: www.efsa.europa.eu/efsajournal

³ Turpat.

⁴ Turpat.

apsvērumiem vai esošās literatūras pārskatu; tā kā pati *EFSA* secina, ka “pētījumi kopumā liecina, ka proteīnu aprīte tiek vai nu saglabāta, vai tikai nedaudz samazināta kaloriju daudzuma ierobežošanas laikā, ja vien diētā piegādāto proteīnu daudzums ir starp aptuveni 50 g un 100 g dienā”; tā kā tāpēc *TDR* ne vienmēr ir nepieciešams vairāk proteīnu nekā 50 g minimums; tā kā ir jāņem vērā, ka proteīnu saturs virs 50 g dienā var izraisīt negatīvu ietekmi uz produktu garšu un garšīgumu, kā arī ražošanas izmaksu pieaugumu; tā kā Komisijas priekšlikums par proteīnu saturu tāpēc radīs negatīvu ietekmi uz produktu kvalitāti, neradot nekādus izmērāmus ieguvumus patērētājam;

- N. tā kā ierosinātais piecu gadu pārejas periods šo turpmāko noteikumu piemērošanai *TDR* ir nepietiekams, lai risinātu jautājumus, kas saistīti ar šo pārtikas produktu sastāvu, garšas īpašībām un pieņemamību, kā arī cenu pieejamību patērētājiem;
- O. tā kā iespēja izmantot sastāva kritērijus produktiem būtu jāizvērtē, ņemot vērā ražošanas procesus un glabāšanas laiku, garšas īpašības un patērētājiem pieejamo ražojumu klāstu, vienlaikus saglabājot atbilstību tiesību aktiem;
- P. tā kā jāpatur prātā arī tas, ka internetā ir pieejami produkti, kuri galvenokārt ražoti trešās valstīs un par kuriem nav sniegta nekāda informācija par sastāvdaļām un sastāvu un bieži vien tiek sniegti maldinoši apgalvojumi par to ieguldījumu svara zaudēšanā; tā kā tāpēc *TDR* ir vēlamais risinājums šajā situācijā, jo tie tiek regulēti un tiek nodrošināts patērētāju drošums; tā kā *TDR* kvalitāte un pieejamība ir svarīgi faktori, lai nepieļautu to, ka cilvēki meklē nedrošas alternatīvas;
- Q. tā kā dažu valstu sabiedrības veselības aģentūras — piemēram, *ANSES* Francijā — ir brīdinājušas par riskiem, kas saistīti ar paša īstenotām svara zaudēšanas praksēm (ar blaknēm, kas ietver depresiju, pašnovērtējuma zudumu, muskuļu un kaulu masas zudumu, svara atgūšanu utt.), un atkārtoti uzsvērušas to, cik svarīga ir veselības aprūpes speciālistu veikta uzraudzība¹;
- R. tā kā deleģētā regula arī aizliedz izmantot uzturvērtības un veselīguma norādes uz *TDR*, tostarp veselīguma norādes par svara zaudēšanu; tā kā tas varētu neļaut patērētājiem gūt pilnīgu izpratni par *TDR* izmantošanas potenciālajiem ieguvumiem un radītu netaisnīgu attieksmi pret *TDR* salīdzinājumā ar citiem produktiem, uz kuriem var sniegt uzturvērtības un veselīguma norādes;
1. izsaka iebildumus pret Komisijas deleģēto regulu;
  2. uzskata, ka Komisijas deleģētajā regula nav ņemtas vērā praktiskās un tehnoloģiskās sekas, ko izraisītu ierosinātie sastāva kritēriji, kas pieņemšanas gadījumā izraisītu to, ka patērētājiem būtu pieejami zemāku standartu produkti mazākos daudzumos un par augstāku cenu, tādējādi samazinot iespējas izmantot šo vērtīgo svara zaudēšanas izvēli un potenciāli spiežot patērētājus pievērsties riskantākām alternatīvām;
  3. uzdod priekšsēdētājam šo rezolūciju nosūtīt Komisijai un paziņot, ka deleģētā regula nevar stāties spēkā;
  4. aicina Komisiju iesniegt jaunu deleģēto aktu, kurā būtu ņemtas vērā ierosināto kritēriju

¹ <https://www.anses.fr/en/content/weight-loss-diets>

praktiskās un tehnoloģiskās sekas, un mudina Komisiju veikt priekšizpēti, ņemot vērā ražošanas procesus un attiecīgo glabāšanas laiku, garšas īpašības un patērētājiem pieejamo produktu klāstu;

5. uzdod priekšsēdētājam šo rezolūciju nosūtīt Padomei, kā arī dalībvalstu valdībām un parlamentiem.